

Lucas 20:17 – Jezus, hij vestigt zijn macht

Wie is de baas en wie speelt de baas? In de laatste week voor Jezus' sterven en opstanding is dit de grote vraag. Jezus reageert met een verhaal over wijnbouwers. Hij heeft het over zijn dood, die niet het einde maar een nieuw begin is.

Voor preeklezers: ik hoor graag als mijn preek ergens gelezen wordt. Neem dan even contact met mij op: hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: GKB Gezang 91 (Frysk)

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: Opwekking 298

Gebed

Kinderen naar club

Lezen: Lucas 20 : 1 – 19

Zingen: Psalm 118 : 7, 8 en 9

Preek over Lucas 20 : 17

Zingen: Opwekking 706

Kinderen terug

Lezen wet

Zingen: LvK 183 : 1 en 4

Gebed

Collecte

Zingen: Psalm 29 : 1, 2 en 4

Zegen

Jezus, hij vestigt zijn macht

Inleiding

dia 1 – parkeerplaats

Als wij met de auto weg zijn geweest, is het altijd weer spannend:

is er nog ruimte om de auto te parkeren?

We hebben geen oprit,

dus we parkeren de auto altijd aan de straat.

Meestal is het rustig,

want waarom zou je bij ons in de straat betaald parkeren als je 200 meter verderop gewoon gratis kunt staan.

Dan kan ik parkeren in mijn favoriete vak:

bij de boom, precies voor ons huis.

Die boom is een handig hulpmiddel om de auto precies in het vak te zetten

en als ik daar sta, zet ik geen stap teveel naar de voordeur.

Ik ben wel gehecht aan mijn plekkie.

Soms is mijn parkeervak bezet.

Vooraf op zondagmiddag,

als ik ergens anders in de provincie een kerkdienst heb gedaan,

moet ik nog wel eens aan het einde van de straat parkeren.

Vervelend is dat!

Helemaal balen is het als er in de hele straat geen plekje meer vrij is.

Dat gebeurt gelukkig niet vaak,

maar elke keer is er een te veel...

Waarom moeten al die mensen hun auto in mijn straat parkeren?!

Waarom houden ze mijn parkeervak niet vrij?!

dia 2 – wegsleepregeling

Ja, ik weet het, dat parkeervak is niet van mij,

het is gewoon een openbare parkeerplaats.

Maar het voelt wel als mijn plek.

Ik kan geen bordje ophangen dat de parkeerplaats voor mij gereserveerd is

en wie het toch waagt om daar te parkeren zal worden weggesleept.

En als ik de dief van mijn plek aanpak door mijn auto ernaast

te zetten
zodat hij niet meer uit het vak komt,
dan ben ik bang dat mijn auto eerder wordt weggesleept...
Ik heb nu eenmaal geen recht om mijn plek.
Ook al voelt het wel zo...

dia 3 – Jezus, hij vestigt zijn macht!
Mensen denken al snel dat ze ergens recht op hebben,
en dan gaan ze zich ook zo gedragen.
Het is mijn parkeervak, mijn stad en mijn leven.
Anderen moeten daar vanaf blijven!
Jezus trekt zich daar niet zoveel van aan.
Hij heeft recht op alles, zelfs op jouw leven.
Daar gaat dat verhaal van de wijnbouwers over.
Jezus, hij vestigt zijn macht!

1. Waar haalt hij het recht vandaan?!

dia 4 – waar haalt hij het recht vandaan?!
Het zijn de laatste dagen voor Jezus' dood en opstanding.
De afgelopen weken was Jezus op reis naar Jeruzalem.
Nu is de bestemming bereikt.
Zijn komst blijft niet onopgemerkt.
Een welkomstwoord van de burgemeester zit er niet in,
maar de inwoners van Jeruzalem zijn massaal uitgerukt.
Terwijl Jezus op een ezel aan komt rijden,
maken ze een erehaag en zingen ze hem Psalm 118 toe:
'Hosanna, gezegend hij die komt in de naam van de Heer!'

dia 5 – Jezus maakt inbreuk op de macht van de leiders
Eenmaal in Jeruzalem gaat Jezus naar de tempel.
Daar beginnen de spanningen.
In de tempel is de markt bezig, er wordt volop gehandeld.
Het zint Jezus niet en hij jaagt de kooplieden weg.
Om even in het parkeerplaatsvoorbeeld te blijven:
alsof ik ergens een heftruck vandaan zou halen
en daarmee de auto's die in de weg staan in het water zou
dumpen.
Logisch dat mensen aanstoot nemen aan het gedrag van Jezus.

Vooral de hooggeplaatste Joden,
de priesters, schriftgeleerden, oudsten,
zij die het in Jeruzalem voor het zeggen hebben.

De tempel is hun domein.

Waar haalt die Jezus het recht vandaan
om in hun tempel de baas te gaan spelen?!

De tempel is van hen!

Je moet het maar durven: de Joodse leiders zo openlijk
uitdagen.

Jezus maakt inbreuk op de macht waar de leiders zo aan gehecht
zijn.

dia 6 – wat is Jezus' bevoegdheid?

Het brengt die leiders in een lastige situatie.

Aan de ene kant willen ze Jezus uit de weg ruimen,
maar aan de andere kant hebben ze dan wel een groot probleem
met het volk.

Ze doen dus nog even niets.

Ondertussen is Jezus elke dag in te tempel te vinden om er
onderwijs te geven.

Op een van die dagen gaan de leiders het gesprek met Jezus
aan:

'beste Jezus, wat is je bevoegdheid?

Je gedraagt je alsof deze tempel van jou is.

Waar haal je het recht vandaan?'

Het is een heel redelijke vraag:

komt Jezus van God of is hij een charismatische bedrieger?

Als Jezus antwoordt, begint hij over Johannes de Doper.

Dat lijkt wat flauw, alsof hij er omheen draait.

Maar de leiders weten precies waar Jezus heen wil.

Jezus is door Johannes gedoopt, en Johannes heeft over Jezus
geprofeteerd:

'hij is het lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt.'

Als Johannes door God gestuurd is, dan moeten ze ook Jezus
erkennen.

Daar willen ze dus niet aan!

dia 7 – Jezus bemoeit zich met je leven
Een God die op afstand staat is relatief veilig.
Een God die de wereld gemaakt heeft,
en nu van een afstandje toekijkt,
daar kun je je schouders nog over ophalen.
Maar God die zich bemoeit met je leven en met je keuzes,
die claimt dat jouw leven van hem is,
dat hij het voor het zeggen heeft in jouw eigen koninkrijkje,
dat is wel even een ander verhaal!
De Joodse leiders dachten dat de tempel van hen was:
in de tempel gaat het op hun manier.
Zo wil ik graag dat mijn leven van mij is!
Waar haalt Jezus het recht vandaan zich ermee te bemoeien?!

2. Jezus doden uit zelfbescherming

dia 8 – Jezus doden uit zelfbescherming
Jezus gaat verder met een verhaal.
Bij ons in huis grappen we wel eens:
de kinderen spelen de baas, papa heet de baas en mama is de
baas.
Daarover gaat het verhaal van Jezus: wie speelt de baas en wie
is de baas?
De Joodse leiders beschuldigen Jezus ervan dat hij de baas
speelt
zonder dat hij bevoegdheid heeft.
Jezus keert het om: 'die tempel is niet van jullie, maar van
mij!
Je leven is niet van jezelf, maar van mij!
Je speelt de baas, maar je bent het niet.
En dat wordt mijn dood.'

dia 9 – zelf beter worden van wat van God is
Laten we eens beter naar het verhaal kijken.
Een man legt een wijngaard aan.
Dat is niet iets wat je even op een vrije zaterdagmiddag doet:
het is een project waar deze man veel tijd in heeft gestoken.
Een wijngaard, dat is een beeld dat vaker gebruikt wordt voor

het volk Israël.

De mensen die luisteren, weten direct: dit gaat over ons!

Voordat de wijngaard ook maar iets heeft opgebracht, vertrekt de eigenaar.

Hij vertrouwt de wijngaard aan anderen toe.

Een lelijke vergissing...

De wijnbouwers vinden het een mooie wijngaard, zo mooi dat ze hem voor zichzelf willen houden.

'Weggegaan? Plaats vergaan!' is hun motto.

Dat de eigenaar daar anders over denkt, is hun een zorg.

De eigenaar stuurt verschillende knechten om zijn deel van de opbrengst op te halen.

Maar bont en blauw en met lege handen komen de knechten bij hem terug.

De Joodse leiders zijn niet blij met dit verhaal.

Als Israël de wijngaard is, dan is God de eigenaar en zijn zij die wijnbouwers.

God heeft hen de verantwoordelijkheid gegeven om Israël te laten bloeien.

Maar de leiders zijn liever bezig met zichzelf.

Wat ze van God hebben gekregen, gebruiken ze om zelf beter van te worden.

God heeft heel wat profeten gestuurd, tot Johannes de Doper aan toe,

maar Gods mening wordt niet op prijs gesteld.

Ze houden liever vast aan hun verworvenheden.

dia 10 – God wil mensen voor zich winnen

Jezus vertelt verder.

Wat moet de eigenaar nu doen?

Dat lijkt mij niet zo'n moeilijke vraag.

Die wijnbouwers hebben zich onmogelijk gemaakt,

stuur er maar een legertje op af,

zet hen gevangen en laat hen alles maar terugbetalen.

Dat zal die wijnbouwers leren.

Maar nee, de eigenaar stuurt zijn eigen zoon.

Dat is wat God gedaan heeft.

In Jezus komt hij de macht opeisen,

maar op een heel andere manier dan verwacht.

Niet met een overweldigend leger om orde op zaken te stellen.

Maar met zijn Zoon, om de mensen voor hem te winnen.

dia 11 – mensen willen Jezus niet

De wijnbouwers ruiken hun kans.

‘Kijk jongens, dat is toch de zoon van de baas?

Misschien is de baas wel dood.

Als de zoon dan ook dood is, is de wijngaard van ons!

Waar wachten we nog op?’

De wijnbouwers vermoorden de zoon.

Dan hoeven ze niet langer de baas te spelen, maar zijn ze de baas!

Zo vertelt Jezus wat de Joodse leiders zullen doen:

ze zullen hem doden om hun eigen belangen veilig te stellen.

Nee, Jezus doden, dat kunnen wij niet.

Ik zou zeggen: dat hebben de Joodse leiders al voor ons gedaan.

Want wees eerlijk: Jezus die je leven claimt,

je tijd, je geld, je gaven en talenten,

Jezus die zegt dat je Gods wijngaard in beheer hebt,

en niet moet denken dat de wereld er voor jou is,

wil je die Jezus wel?

Of stuur je hem liever even weg als dat je beter uitkomt?

3. Jezus' dood bevestigt zijn macht

dia 12 – Jezus' dood bevestigt zijn macht

Terug naar de tempel.

Om Jezus staat een grote groep mensen.

Ze reageren ontzet op Jezus' verhaal: ‘dat nooit!’

Ze kunnen het niet geloven:

‘Jezus wordt door onze leiders vermoord?!

Zo mag het niet aflopen, dat is niet de afspraak!’

Maar Jezus weet dat het zo moet gebeuren:

zijn dood bevestigt zijn macht.

dia 13 – Jezus' dood wordt een nieuw begin

De Joodse leiders denken de oplossing te hebben voor hun probleem:

ruim Jezus op, en je problemen zullen verdwijnen.

De tempel blijft van hen, zij blijven aan de macht, alles blijft bij het vertrouwde oude.

Maar Jezus wordt niet onschadelijk gemaakt door hem te doden.

Het zijn juist de leiders die onschadelijk gemaakt worden.

Uit het toppunt van menselijke hoogmoed begint God iets nieuws.

Zijn gedode Zoon is een nieuw begin.

Als de mensen ontzet reageren, wijst Jezus op Psalm 118.

'Weten jullie nog, een paar dagen geleden, toen ik in Jeruzalem aankwam?

Jullie onthaalden me als koning en zongen Psalm 118:

"gezegend hij die komt in de naam van de Heer."

Maar er staat nog meer in de Psalm.

Die koning waar jullie over zongen, die wordt verworpen, hij is de steen die de bouwers afkeurden.

Maar deze steen wordt de hoeksteen, het nieuwe begin!

Mijn dood is niet het einde: hier begint mijn grootheid!'

dia 14 – Jezus wint van mijn machtsspelletjes

Dit is een raadsel, een geheim.

De Zoon van God is niet welkom bij mensen,

hij wordt bespot, mishandeld en gedood.

De mensen laten zich van hun lelijkste kant zien.

En Jezus laat het gebeuren.

Juist in zijn dood vestigt Jezus zijn macht definitief.

De macht van liefde en zelfverloochening.

Jezus hoeft niet de baas te spelen, hij geeft zich juist aan mensen over.

Zo wint hij van al die machtsspelletjes,

van de Joodse leiders, maar net zo goed van mij.

dia 15 – Noah

Dat is goed nieuws!

Een wereld die aan mensen is overgeleverd, wordt een hel.

Afgelopen week heb ik de film 'Noah' gezien.

De naam zegt het al: deze film gaat over Noach.

De regisseur heeft niet zijn best gedaan om de film te laten lijken op het bijbelverhaal.

Als je een film verwacht die het bijbelverhaal laat zien, laat deze film dan lekker links liggen.

Maar wat ik heel sterk vond

was hoe de film liet zien dat mensen een ramp voor de aarde zijn.

Altijd bezig met zichzelf, met hun eigen voorspoed, van hoe de Schepper het bedoeld heeft, trekken ze zich niets aan.

Om de stomste dingen maken mensen ruzie en hakken ze elkaar de kop in.

En wat me in de film nog het meest trof:

Noach beseft dat hij geen haar beter is.

Dat het kwaad ook in hem zit.

Dat de wereld beter af is zonder mensen,

want mensen bezwijken allemaal voor de verleiding van macht.

dia 16 – Jezus doorbreekt het patroon

Jezus doet dat niet.

Met zijn dood doorbreekt hij het patroon

van een wereld die is overgeleverd aan machtszucht van mensen.

Jezus verlost de wereld van alle koninkrijkjes die mensen voor zichzelf bouwen:

hij vestigt zijn macht, zijn koninkrijk.

Hij staat erboven.

Jezus speelt geen machtsspelletjes.

Jezus' dood laat liefde en zelfverloochening winnen.

Dat is het begin van een heel nieuwe wereld.

4. Wat doe je met de Zoon?

dia 17 – wat doe je met de Zoon?

Blijft nog de vraag over:

wat doe je met dit verhaal van Jezus?

In zijn verhaal komt de eigenaar terug om orde op zaken te stellen.

Wij leven nog altijd in afwachting van die dag.

Hoe treft God je dan aan?

Als iemand die zich zijn wijngaard heeft toegeëigend,
die bouwt aan zijn eigen koninkrijkje?

Of als iemand die onder het gezag van Jezus leeft,
en werkt voor zijn koninkrijk?

Wat doe je met de Zoon?

dia 18 – bescherm je je eigen leven?

De Joodse leiders kunnen het niet aanhoren.

Na het verhaal van Jezus zijn ze woest.

Wie denkt Jezus wel dat hij is?!

Jezus maakt hen publiekelijk te schande,
daarvoor moet Jezus gestraft worden!

Nog meer dan ze al deden, zoeken ze naar de kans om Jezus uit
de weg te ruimen.

Ze doen alles om hun zo mooi opgebouwde leven te beschermen.

Zo moet het dus niet, maar zo doe ik het vaak wel.

Het is niet zo dat we na de dood en opstanding van Jezus
automatisch het goede kiezen.

Ik kan nog steeds voor mijn eigen leven, mijn koninkrijkje
kiezen,

en dat doe ik helaas ook met enige regelmaat.

Als ik weer iemand probeer te ontlopen

Als ik weer voor een dubbeltje op de eerste rang wil zitten.

Als ik weer mijzelf zie als een beter mens.

Maar als je het vanuit Gods licht bekijkt,

zijn dat niet meer dan wat laatste stuiptrekkingen van de oude
mensheid.

Jezus heeft al gewonnen.

dia 19 – laat je van jezelf bevrijden

En God wil verder met mensen.

Noach uit de film denkt dat de wereld beter af is zonder
mensen.

God denkt daar anders over.

Hij wil die mensen, die steeds weer in hun oude patronen
vervallen,
voor zich winnen.

Daarvoor geeft hij zijn Zoon.

Jezus wil je van jezelf bevrijden.

Het is veel beter om onder zijn macht te zijn,
dan in de macht van jezelf.

Want zo mooi is het leven niet als ik er de baas ben.

Dan ben ik liever in de macht van Jezus
die zijn macht gebruikt om zijn leven te geven.

dia 20 – Jezus is Heer

Erken daarom: Jezus is Heer, ook in mijn leven.

Dat is het begin van nieuw leven.

Een leven waar je niet zelf beter van hoeft te worden,
maar een leven in dienst van God.

Niet dat je dan nooit meer voor jezelf kiest.

Maar zijn liefde zal je veranderen.

Want hij is Heer.

Amen.